

SUPLEMENT ARTÍSTICH LITERARI SETMANA SANTA

DIJOURS SANT

¡Que n'es de trist el Dijous Sant!
Cad'any lo passo boy plorant.

I

Al meu poblet, qu'es á montanya,
en arribant lo Sant Dijous
s'hi descapdellan els misteris
entre boyrinas, sense sol.
Y la Natura endormiscada
tota recorda aquell trist jorn
quan á la cima del Calvari
s'hi vessá sanch per salvá'l món.
Y plora tot; fins las campanas
han estroncat lo seu ressó
y restan solas y sospesas
dalt l'embarat del cloquer fosch.
¡Que n'es de trist el Dijous Sant!
Cad'any lo passo boy plorant.

II

En sé al captart, las estenebras
al temple Sant cridan la gent,

y entre l'olor de l'olivera
y de la cera'ls espetechs,
s'ouhen sospirs que del cor ixen;
s'ouhen també fondos gemechs.
Homes y donas els exhalan,
homes y donas, joves, vells;
y á genollons voltan pregayres
lo funerari monument
hont hi reposa'l Deu que un día
ens va gonyar lo dret del Cel.

¡Que n'es de trist el Vespre Sant!
Cad'any lo passo boy plorant.

III

Quan es ben fosch y sens estrelas,
surt pels carres la Processó;
primer la Creu dels impropis
y rera d'Ella dos penons,
y llums y vestas endoladas,
d'un redoblant tétrich ressó,
acompanyant soldats y llansas
que van marcant lo pas sumort...
Lo Sant Sepulcre fa sa vía
y'l poble's posa de genolls.
Els cants tristoys arréu ressonan
y entre ells s'hi escoltan tristos plors.

La Processó del Dijous Sant
cad'any la goyto boy plorant

ANTÓN BUSQUETS Y PUNSET.

LA CREU

I

Si l'ametller te la fruyta amarganta
se l'atravessa pel mitx ab un clau.
Com més endintre del cor se li planta,
te'l fruyt més suau.

Axis la Creu feu la fruyta molt agre
fins que en sos brassos tingué'l Redemptor,
rosats sos llavis ab fel y vinagre
y ab una llansa clavada en lo Cor.

Cóm de la Creu s'endolsía la fruytal
May de tan dolça cap arbre n'ha duyta.

Cantau, oh tórtors blanques:
al axapluch de ses branques:
*Dulce lignum, dulces clavos,
dulce pondus sustinent.*

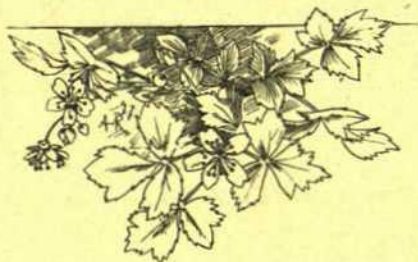
II

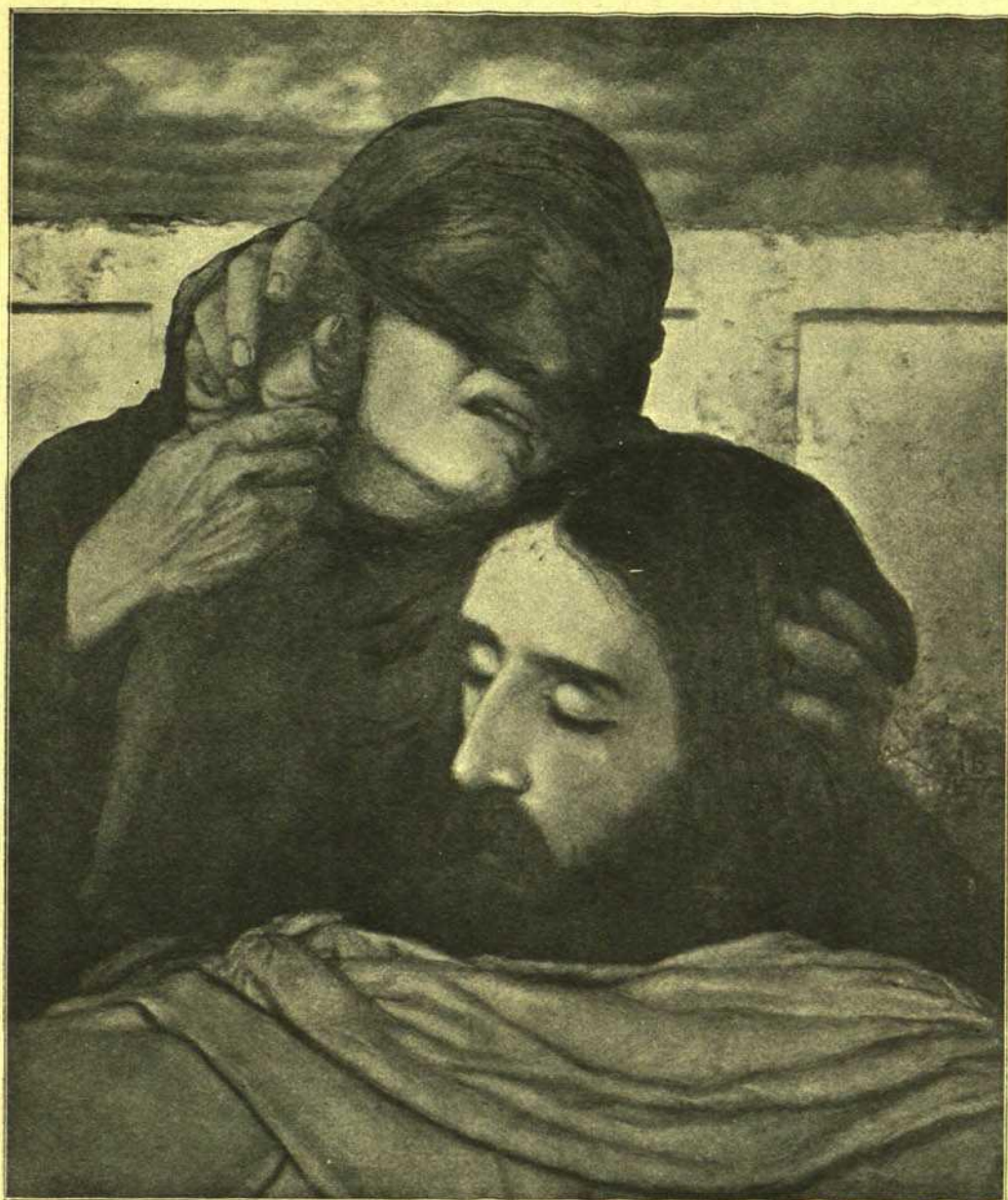
Com l'ametller de les fruytes amargues,
la meva era un fel;
mes hores foren inútils y llargues;
per qui l'ha fet, lo meu cor era un gel.

Per só Ell mateix ab un clau me'l fería
que encara sagna de nit y de día.

Jo de la Creu acullintme á les branques
canto ab les tórtors blanques:
*Dulce lignum, dulces clavos,
dulce pondus sustinent.*

JACINTO VERDAGUER, PERE.

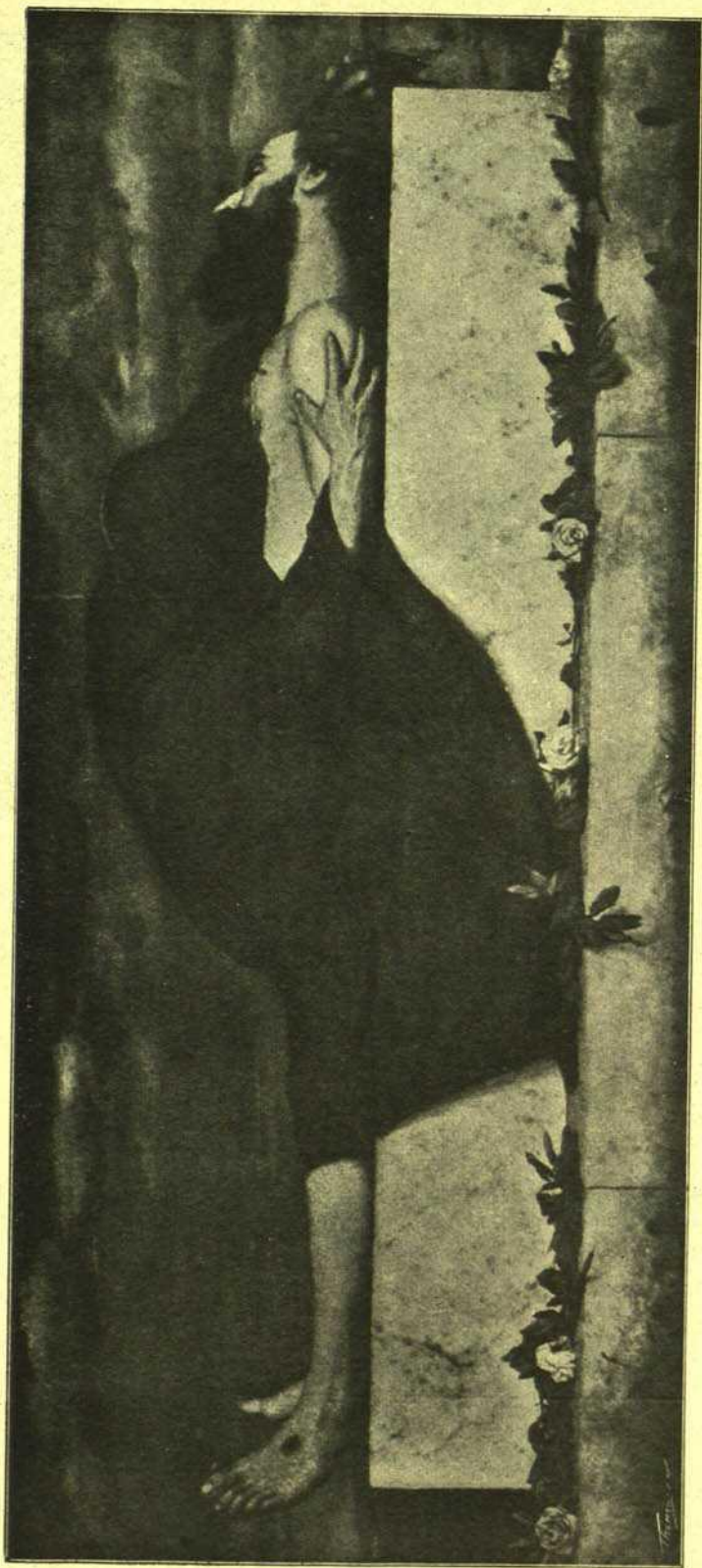
Arnold Böcklin.

MATER DOLOROSA

S. Schneider.

JUDAS ISCARIOT

Arnold Böcklin.

STABAT MATER LACRIMOSA

JESÚS AL CEL

L'esbart celest ab greu dolor sospira
clavant los ulls en aquest món llunyà;
y'ls brassos estenent, de sa cadira
s'aixeca Jehová.

En desordre'l cabell, groga la cara,
lo ropatje esquinsat, trémol de fret,
torna afligit y sanguejant encara
Jesús de Nazareth.

Envers lo Pare com á trista ovella
lo Fill camina entre sospirs d'amor,
y ab ulls mirantsel de boyrosa estrella,
li diu sobre del cor:

—Pera'l món deslliurar de la mentida
y acostarlo á ton llabi, l'cor li he dut:
jo á n'ell tot m'he donat en mort y en vida,
y'l món no m'ha volgut.

Als homes los he dit:—«Jo vinch de festa:
vos obro'l cel; doneume hont sojornar.»—
Y tan sols li deixaren á ma testa
la creu per' descansar.

Estrafets y malalts prou me seguían;
mes jo'ls tocava ab amorós condol,
y ells llensavan las crossas y fugían...
y plorava tot sol.

Pobre y descals, de la eternal morada
bé'n feya prometensa als de cor net.
—«De tot es rey,—se deya la gentada,
y's mor de fam y set.»—

Entre'ls homes senzills dotze escullía:
—«Qui més baix segui avuy, més alt senrá.»—
Y en tots la guerra del orgull bullía
per lo lloch de demá.

—«Fins la vida hem de dar si't volen pendre,
qu'es viure—deyan—á tos peus finir.»—
Y dels dotze escullits, un me va vendre
y un altre'm va negar.

Tots poruchs y mesquins m'abandonaren;
dels vils sayons no'm defensá ningú;
y en la creu al morir, mos ulls trobaren
dels dotze, no més hu.—

Calla'l Fill, y una llágrima serpeja
sobre'l rostre del Pare trasmudat;
y amorós en la boca'l petoneja
clamant apesarat:

—Vesten al món, oh Fill, altra vegada;
mes no hi tornis humil, qu'ets lo Senyor:
rey de reys hi has d'anar; tres cops voltada
la testa ab cercle d'or.

Arrossega la porpra en eixa Terra
hont per pobre y senzill no t'han cregut;

arma'ls teus ab las armas de la guerra,
y serás benvolgut.

Feste cremar encens; guardin ta vida
cavalls frisons d'espasas y de creus,
y abaixi'l cap la humanitat rendida
fins á besar tos peus.—

L'esbart celest aconsolat respira:
lo núvol de tristesa arréu se fon;
seu lo Pare altre cop en sa cadira;
y'l Fill s'entorna al món.

ÀNGEL GUIMERÀ.

TENEBRAS

Soná l'hora del crim, esglay dels sigles,
que vegé al Just penjat dalt lo Calvari,
y'l sol fugí...

La fosca tenebrosa
s'ensenyorí del món al mitj del día,
lo mar se desfermá, entre udols d'angunia,
s'escurxí estremordida l'aspra serra,
tristos gemechs exiren de las tombas
de son llit axecantse los cadavres;
y en tal trastorn y universal miseria
sols l'Esperit del mal brollá del caos
omplint l'espai d'una infernal riallada,
puix, morta ja la Llibertat per l'home,
d'un món sens Deu veyas senyor y mestre.

—
Cad'any quan aquella hora'l temps esmenta
renova'l temple son dolor.

Y acluca
l'altar sos llums, rodan ramors estranyas
dels fidels en los llabres tremolosos,
mor la oració poruga, prech fondíssim
de l'ànima aterrada pel misteri,
y enllá, á fora, en lo cel, cubrintse ab núvols,
lo sol avergonyit sembla que plorí...

—
Bé es dols en la buydor de las tenebras
pregá al Rey de la Llum.

Y la esperansa
revifa'l cor al recordar la gloria
de Jesús desfent l'ombra del sepulcre
quan demunt de la Mort triomfá la Vida.
Y'l veu radiós, brillant, quan per tot càstich
perdoná al món deicida com un pare
perdona al fill traydor, y ab son exemple,

conhort del trist, santificá'ls martiris.
Y'l va seguint quan estimbá als abismes
l'Esperit tenebrós y ab flama nova
encengué ¡oh goig! lo sol de la gran Pasqua,
y quan, ja agermanats esclaus y prínceps,
se'n torná al cel, tot benehint sa destra
la sospirada Redempció dels pobles!

—
Mes no tots lliures son.

Qu'en sa fugida
cap al infern la boyra tenebrosa
no tota s'hi engolí. Negras glopadas
sos borralls esbargiren per la terra
y Satán los ha extés demunt dels realms
hont la cristiana llum brillá més pura,
venjantse de sa gloria al ferhi ploure
la iniquitat, l'oprobí y la injustícia.

Son pobles teus, bon Deu, que ara sufrexen
y may te feren mancamment.

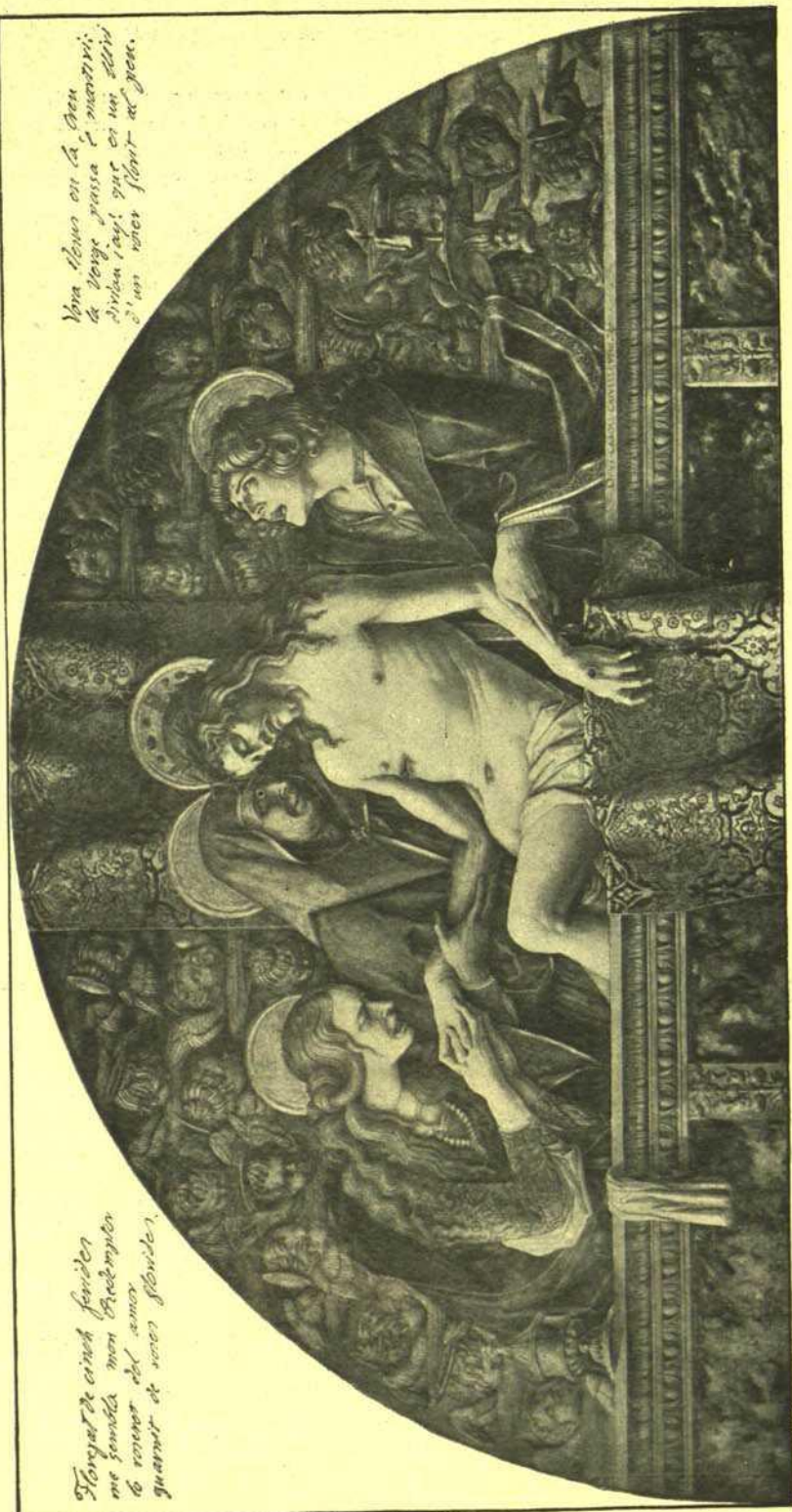
Piadosos
foren fills de ta fe y á Tu s'acullen.
Per sos drets, per sas lleys com bons lluytaren
y'ls vencé l'inimich, y ara'n fa befa.
Senyor, Senyor, per qué axí'ls abandonas?
Per sostenir la vida que'ls hi dares
foren com Tu crucificats, y tristos
veuhén rodar los anys desde sa tomba
sens que'ls hi arribi un raig del sol de Pasqua
per alegrar son cor, qu'es ple de vida.

Bon Deu, en aqueixa hora de tenebras
tots esperan la llum de ta mirada.
¡Per ta passió, Senyor, son prech ascolta;
y, oh pobles oprimits, confieuse als brassos
del que vencé á la Mort... Seguiu sa via,
¡Bohemia! ¡Irlanda! ¡Polonia! ¡Catalunya!

J. FRANQUESA Y GOMIS.

*Flors ja de cinch florides
me semblen men que d'empren
lo riu de l'amar
quan veu de roses florides.*

*Vora flors en la deu
de l'orgue passa e moririv;
divers i ay, que en un iller
e un roser florit de deu.*

Carola Crivelli.